

4. Velychko, O., Velychko, L. (2017). Logistical modelling of managerial decisions in social and marketing business systems. *Journal of International Studies*, Vol. 10, No. 3, pp. 206–219. URL: http://www.jois.eu/?366,en_logistical-modelling-of-managerial-decisions-in-social-and-marketing-business-systems.

Д. е. н. Халатур С. М.*, **к. е. н. Жиленко К. М.****

*Дніпровський державний аграрно-економічний університет (Україна),

**Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ

Фундаментальні структурні трансформації світогосподарської системи в епоху глобалізації справляють визначальний вплив на усі структурні компоненти і підсистеми фінансово-господарської діяльності бізнес-структур корпоративного сектору та пов'язані з глибинною перебудовою світового відтворювального процесу та зростанням рівня конвергенції національних економічних систем. Матеріальною основою цих процесів є механізми доступу ТНК до матеріальних, фінансових й інноваційних ресурсів, ринків збуту й управлінського досвіду приймаючих країн, що реалізуються насамперед каналами їх диверсифікованої інвестиційної діяльності. На сучасному етапі світогосподарського розвитку транснаціональні корпорації, володіючи колосальним інвестиційним ресурсом та економічною потужністю, є основним драйвером інтеграції економік приймаючих країн у глобальну економічну систему.

Потужний вплив на структурну динаміку інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій справило зменшення транспортних, інформаційних та комунікаційних послуг, що дало змогу багатьом бізнес-структурам корпоративного сектору ефективно фрагментувати свої виробничі процеси, переносючи їх окремі ланки у ті регіони, що володіють динамічними порівняльними перевагами. Як показують дані, наведені на рис. 1, тільки у період 1990–2017 рр. вартісний обсяг вхідних потоків ПІІ транснаціональних корпорацій збільшився з 205 до 1430 млрд дол. США, вихідні – з 244 до 1430 млрд, нагромаджений обсяг вхідних ПІІ – з 2,2 трлн до 31,5 трлн, а вихідних – з 2,3 до 30,8 трлн відповідно. Своєю чергою, сукупний продаж зарубіжних філій ТНК збільшився за вказаний період з 6,8 до 30,8 трлн дол. США, вироблена ними додана вартість – з 1,3 до 7,3 трлн, загальні активи – з 5,9 до 103,4 трлн, а загальна зайнятість – з 27 до 73,2 млн осіб [1].

Загалом же сукупні зарубіжні інвестиції транснаціональних корпорацій на сьогодні відграють більш суттєву роль, ніж міжнародна торгівля [2], оскільки ТНК контролюють третину виробничих капіталів приватного сектору усього світу і до 90% прямих іноземних інвестицій. Це свідчить про те, що навіть глобальна економічна криза не змогла зупинити бурхливий розвиток сформованих транснаціональними корпораціями глобальних ланцюгів доданої вартості, змінивши лише їх галузево-секторальні і географічні пріоритети [3]. Якщо ще

на початку 2000-х років материнські підрозділи 95% найбільших світових корпорацій дислокувались у розвинених державах Заходу, то за збереження нинішніх тенденцій світогосподарського розвитку вже до 2025 р. більше 50% глобальних корпорацій з річним оборотом у понад 1 млрд дол. США будуть локалізовані у країнах, що розвиваються [4].

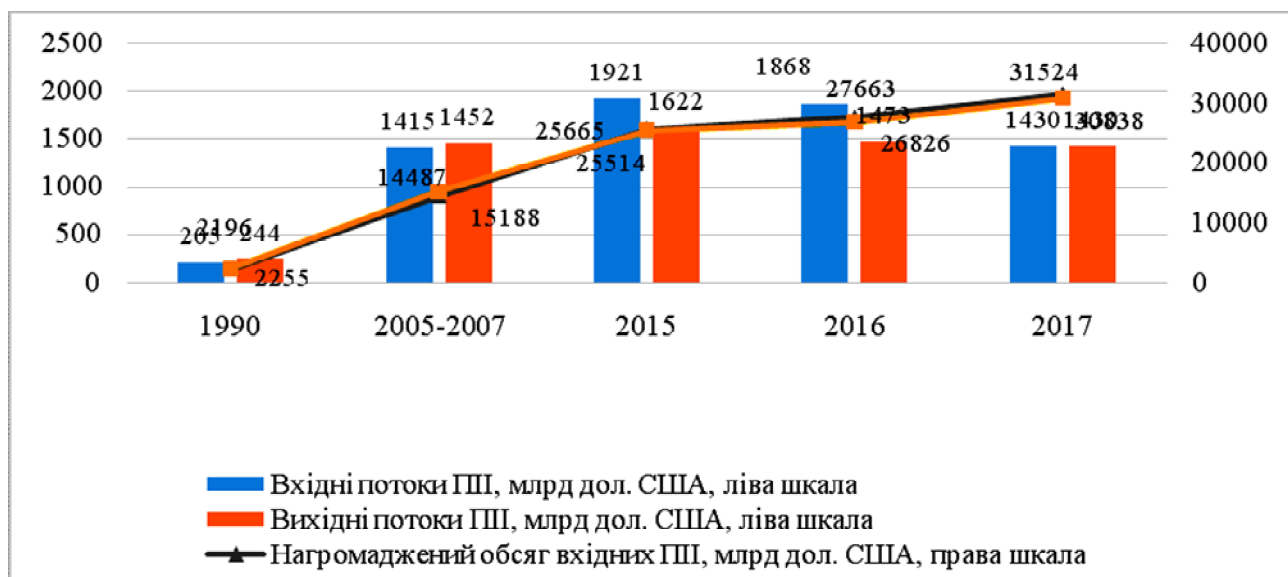

Рис. 1. Головні показники міжнародних інвестиційних операцій ТНК у 1990–2017 рр. (Побудовано автором за даними [5])

Між тим, сучасні глобальні тренди міжнародної інвестиційної діяльності ТНК значною мірою детермінуються сповільненням темпів економічного зростання даної групи держав, зростанням інфляції, вартості праці та політичних ризиків, що на тлі низького рівня розвитку локальної інфраструктури стає причиною високих адміністративних і бюрократичних бар'єрів ведення бізнес-діяльності. Тому на сьогодні спостерігається наростання інвестиційної привабливості розвинутих країн світу. Їх економіки розглядаються в якості об'єктів інвестиційних капіталовкладень транснаціональних корпорацій в силу наявності висококваліфікованої робочої сили, розвинених ринкових інститутів й інфраструктури, а також містких внутрішніх платоспроможних ринків та високої здатності до інновацій і науково-технологічного обміну.

На відміну від функціонального розподілу транснаціонального інвестування, сучасний його географічний розподіл відбиває конкурентні переваги розміщення прямих іноземних інвестицій у країнах і регіонах з динамічними порівняльними перевагами. Так, у групі держав, що залучають найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій, слід відзначити насамперед США (275 млрд дол. США у 2017 р.), Китай (136 млрд), Гонконг (104 млрд), Бразилія (63 млрд), Сінгапур (62 млрд відповідно) [6].

Список використаних джерел

1. World Investment Report 2018: Investment and New Industrial Policies. – UNCTAD, 2018. – P. 20.

2. Ietto-Gillies G. Transnational Corporations and International Production: Concepts, Theories and Effects / G. Ietto-Gillies. – New York.: Edward Elgar Publishing, 2012. – P. 73–78.
3. Gereffi G. Global value chains in a post-Washington Consensus world / G. Gereffi // Review of International Political Economy. – 2013. – P. 9–10.
4. Chen L. The World's Largest Companies 2015 / L. Chen // Forbes, MAY 6, 2015.
5. World Investment Report 2018: Investment and New Industrial Policies. – UNCTAD, 2018. – P. 20.
6. World Investment Report 2018: Investment and New Industrial Policies. – UNCTAD, 2018. – P. 4.

Чевюк Ю. Є., к. е. н. Гвініашвілі Т. З.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність проблеми розвитку та впровадження на практиці ефективних концепцій управління розвитком на вітчизняних підприємствах обумовлена недостатнім розкриттям поняття «концепція управління організаційним розвитком» та «концептуальний підхід», а також відсутність акценту на найбільш актуальних факторах успішного організаційного розвитку сучасних компаній, таких як управління персоналом та інноваційною складовою.

Важливі питання управління організаційним розвитком підприємств розглядали такі вчені, як О. Виноградова, О. Гапоненко, О. Грабельська, Є. Єліферов, Ю. Погорелов, О. Раєвнева, І. Смолін, М. Тимошук, Л. Фролова та ін. Сутність концептуальних положень розвитку підприємств досліджували І. Амеліна, Н. Дятлов, Ю. Шаров, В. Пастухова, пошуком шляхів вирішення проблем управління розвитком підприємств займались Р. Фещур, В. Самуляк, С. Глазьев, І. Дроздов, А. Блінов, О. Рудаков, О. Незнахіна.

Проведений аналіз дозволяє виділити найбільш істотні аспекти стратегічного підходу до управління розвитком підприємством:

- формування стратегії розуміється як продуманий процес свідомого, напруженого та жорстко контрольованого процесу мислення;
- стратегія розглядається як перспектива;
- однією з умов ефективного стратегічного управління є необхідність урахування безлічі різноманітних чинників функціонування підприємства.

Управління – це цілеспрямована діяльність усіх суб'єктів господарювання, що забезпечують становлення, стабілізацію, оптимальне функціонування і обов'язковий розвиток підприємства. Процес управління підприємством характеризується постійним і системним впливом на діяльність його структур для забезпечення узгодженої роботи і досягнення кінцевого позитивного результату.

Керівники, які прагнуть проводити конструктивні культурні перебудови, усвідомлюють, що модифікування культури їхніх фірм – це нагальна проблема і необхідність. У період великих організаційних змін організаційна культура